

Besluit van de Vlaamse Regering over de bouwstenen voor de uitwerking van een persoonsvolgend budget voor niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning voor minderjarige personen met een handicap

DE VLAAMSE REGERING,

Gelet op het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap artikel, 8, 2° en 3°, gewijzigd bij het decreet van 25 april 2014 en artikel 19/1, §2, ingevoegd bij het decreet van 25 april 2014;

Gelet op het decreet van 25 april 2014 houdende de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap en tot hervorming van de wijze van financiering van de zorg en de ondersteuning voor personen met een handicap, artikel 9, derde lid, artikel 10, eerste lid, in fine, artikel 13, artikel, 26, §1, derde lid, en artikel 46;

Gelet op het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, gegeven op 1 maart 2019;

Gelet op advies 65.953/3 van de Raad van State, gegeven op 9 mei 2019, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. In dit besluit wordt verstaan onder:

- 1° agentschap: het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, opgericht bij het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap;
- 2° besluit van 21 februari 2014: het besluit van de Vlaamse Regering van 21 februari 2014 betreffende de integrale jeugdhulp;
- 3° budget: een budget voor niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning als vermeld in hoofdstuk 5 van het decreet van 25 april 2014;
- 4° decreet van 12 juli 2013: het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp;
- 5° decreet van 25 april 2014: het decreet van 25 april 2014 houdende de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap en tot hervorming van de wijze van financiering van de zorg en de ondersteuning voor personen met een handicap;

- 6° intersectorale toegangspoort: de intersectorale toegangspoort, vermeld in artikel 17 van het decreet van 12 juli 2013;
- 7° minderjarige: elke natuurlijke persoon die jonger is dan jaar is achttien jaar;
- 8° module: een combinatie van ondersteuningsfuncties en ranges van frequenties.

Art. 2. Als een budget voor minderjarige personen met een handicap wordt uitgewerkt, worden de bouwstenen, vermeld in hoofdstuk 2 tot en met 8, gebruikt. Bovendien wordt bij de uitwerking rekening gehouden met de volgende elementen:

- 1° afstemming met andere financiële tegemoetkomingen voor zorg en ondersteuning en het zorgbudget voor personen met een handicap die de draagkracht van het gezin versterken;
- 2° bijzondere aandacht voor de mogelijkheid tot intersectorale combinaties van modules van ondersteuning en voor de mogelijkheid om het budget binnen een schoolse context of binnen kinderopvang in te zetten;
- 3° de transitie naar persoonsvolgende financiering gebeurt budgetneutraal en bij toekenning van nieuwe budgetten wordt gewerkt met een systeem van prioritering;
- 4° er wordt rekening gehouden met de kenmerken van het kind en zijn context, de ontwikkelingsbehoeften, inclusief de behoefte aan multidisciplinaire behandeling of training en de behoefte aan participatieondersteuning.

Hoofdstuk 2. Vraagverheldering en ondersteuningsplanning

Art. 3. Een aanvraag van een budget voor minderjarige personen met een handicap wordt ingediend aan de hand van een ondersteuningsplan persoonsvolgende financiering als vermeld in artikel 4.

Art. 4. Het ondersteuningsplan persoonsvolgende financiering bevat al de volgende elementen:

- 1° informatie over het proces van vraagverheldering en ondersteuningsplanning bij de opmaak van het ondersteuningsplan persoonsvolgende financiering en, in voorkomend geval, informatie over de dienst of organisatie die de opmaak van het ondersteuningsplan heeft begeleid;
- 2° de gevraagde ondersteuning, uitgedrukt in de volgende ondersteuningsfuncties, met de aanduiding van de frequentie:
 - a) de individuele ondersteuningsfuncties:
 - 1) de begeleiding: de ondersteuning van de ontwikkeling van een minderjarige met een handicap naar een zo kwaliteitsvol mogelijk bestaan met voldoende participatiekansen, alsook ondersteuning van de omgeving bij de ontwikkeling van en de omgang met het kind of de jongere met een handicap. De frequentie van de °begeleiding wordt uitgedrukt in uren;
 - 2) de praktische ondersteuning: alle vormen van individuele ondersteuning die een minderjarige met een handicap nodig heeft in zijn eigen context of in een secundaire opvoedingscontext om de dagelijkse activiteiten uit te voeren die een minderjarige van dezelfde leeftijd zonder handicap zelfstandig zou kunnen uitvoeren. De frequentie van praktische ondersteuning wordt uitgedrukt in uren;
 - 3) de globale individuele ondersteuning: de ondersteuning die eerder ruimer is en verschillende levensdomeinen kan omvatten. De aard van de ondersteuning kan verschillen en de verschillende vormen van ondersteuning kunnen door elkaar lopen: stimulatie, coaching, training en assistentie bij activiteiten. De frequentie van globale individuele ondersteuning wordt uitgedrukt in uren;
 - 4) de oproepbare permanentie: de beschikbaarheid van de begeleiding om na een oproep binnen een bepaalde tijd niet-planbare een-op-eenondersteuning aan te bieden;

- b) de collectief georganiseerde ondersteuningsfuncties:
- 1) de dagondersteuning: de handicapspecifieke ondersteuning, waarbij de minderjarige overdag wordt opgevangen in een specifieke setting die zich erop richt de ontwikkelingskansen en -mogelijkheden van de minderjarige te stimuleren tijdens aangepaste (groeps)activiteiten in functie van onderwijs, ontwikkelingsstimulering, vrijetijdsbesteding of pedagogische ondersteuning. De dagondersteuning wordt aangeboden als een aanvulling op het onderwijstraject van de minderjarige. Als de minderjarige tijdelijk of langdurig niet naar school kan gaan of deeltijds naar school gaat, kan de dagondersteuning uitgebreid worden naar de schooluren. De dagondersteuning omvat ook de nodige multidisciplinaire behandeling of training. De frequentie van dagondersteuning wordt uitgedrukt in dagdelen;
 - 2) het verblijf: de ondersteuning die 's ochtends, 's avonds en 's nachts nodig is om de minderjarige met een handicap te laten verblijven in een gezinsvervangende setting die is aangepast aan de behoeften die de minderjarige ervaart als gevolg van zijn handicap. Het verblijf wordt aangeboden in groep. De frequentie van het verblijf wordt uitgedrukt in aantal nachten;
- 3° de informatie over de dringendheid van de vraag.

Art. 5. Het ondersteuningsplan persoonsvolgende financiering, vermeld in artikel 4, wordt geïntegreerd in het aanvraagdocument, vermeld in artikel 1, 2°, van het besluit van 21 februari 2014, en wordt ingediend bij de intersectorale toegangspoort.

Het team Indicatiestelling van de intersectorale toegangspoort controleert of het ondersteuningsplan persoonsvolgende financiering, vermeld in artikel 4, volledig is en controleert aan de hand van vastgestelde indicatoren of het proces van vraagverheldering kwaliteitsvol is verlopen, behalve als het ondersteuningsplan is opgemaakt met begeleiding van een dienst of organisatie die daarvoor is gemandateerd en die dat doet op basis van een methodiek die gevalideerd is door het agentschap.

Hoofdstuk 3. Objectivering van de behoefte aan zorg en ondersteuning

Art. 6. In dit artikel wordt verstaan onder:

- 1° bijstand: de begeleiding en ondersteuning bij de uitvoering van het ondersteuningsplan persoonsvolgende financiering, vermeld in artikel 4, en de besteding en verantwoording van de besteding van het budget die kan geboden worden door de bijstandsorganisaties, vermeld in artikel 1, 2°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 11 december 2015 houdende de vergunningsvoorwaarden en de subsidieregeling van bijstandsorganisaties om budgethouders bij te staan in het kader van persoonsvolgende financiering;
- 2° erkend multidisciplinair team: een erkend multidisciplinair team als vermeld in artikel 1, 12°, van het besluit van 21 februari 2014.

Een erkend multidisciplinair team objectiveert de behoefte aan zorg en ondersteuning van de minderjarige persoon die een budget vraagt, en van zijn context.

- De objectivering, vermeld in het tweede lid, omvat de volgende opdrachten:
- 1° de objectivering van de handicap van de minderjarige op basis van verzamelde objectieve gegevens en een multidisciplinair onderzoek;
 - 2° de objectivering van de behoefte aan de zorg en ondersteuning die gevraagd worden in het ondersteuningsplan persoonsvolgende financiering, vermeld in artikel 4, rekening houdend met de kenmerken van de minderjarige en met de kenmerken van de context. De objectivering van de behoefte aan zorg en ondersteuning omvat de volgende elementen:

- a) de vaststelling van de zorgzwaarte van de minderjarige via een methodiek van zorgzwaartebeoordeling;
- b) het in kaart brengen van de kenmerken van de omgeving van de minderjarige die leiden tot de toename van de behoefte aan zorg en ondersteuning, zoals die blijkt uit de zorgzwaartebeoordeling, vermeld in punt a);
- c) de vaststelling van de behoefte aan bijstand;
- d) de informatie over de prioritering van de vraag.

Het erkende multidisciplinaire team stelt op basis van de vastgestelde behoefte aan zorg en ondersteuning een of meer modules voor en kan als dit mogelijk is een inschatting toevoegen van de evolutie van de ondersteuningsnood van de minderjarige en zijn context.

Het erkende multidisciplinaire team deelt zijn voorstel van modules mee aan de intersectorale toegangspoort.

Art. 7. Het team Indicatiestelling van de intersectorale toegangspoort controleert of de handicap en de behoefte aan zorg en ondersteuning conform de gemaakte afspraken geobjectiveerd zijn en bepaalt de toe te wijzen budgetcategorie.

Art. 8. Bij de ontwikkeling van een methodiek om de behoefte aan zorg en ondersteuning vast te stellen, wordt intersectoraal afgestemd. Er wordt in het bijzonder rekening gehouden met de ontwikkelingen om specifieke ondersteuningsbehoeften vast te stellen in het kader van de toekenning van zorgtoeslagen als vermeld in artikel 16 van het decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid.

Hoofdstuk 4. Prioritering

Art. 9. De aanvragen van een budget voor minderjarige personen met een handicap worden geprioriteerd door de Intersectorale Regionale Prioriteitencommissie, vermeld in artikel 2, §1, 24°, van het decreet van 12 juli 2013, aan de hand van de volgende criteria:

- 1° de dringendheid van de vraag tot toekenning van een budget;
- 2° de grootte van de kloof tussen de huidige ondersteuning en de gewenste ondersteuning.

De intersectorale regionale prioriteitencommissie deelt de vragen van een budget in een prioriteitengroep in. Binnen elke prioriteitengroep worden de vragen van een budget chronologisch gerangschikt volgens de aanvraagdatum. Er kan rekening gehouden worden met de tijdige beschikbaarheid van een specialistisch aanbod voor specifieke doelgroepen, alsook met de verdere garantie of waarborg op de geïntegreerde werking onderwijs - zorg.

Art. 10. Het team Jeugdhulpregie van de intersectorale toegangspoort deelt de beslissing van de intersectorale regionale prioriteitencommissie over de prioritering mee aan de minderjarige, zijn ouders of opvoedingsverantwoordelijken. Als ze niet akkoord gaan met de beslissing over de indeling in een prioriteitengroep, kunnen ze vragen dat de vraag naar een budget voor een nieuwe prioritering wordt voorgelegd aan de intersectorale regionale prioriteitencommissie van een andere regio.

Art. 11. Als een budget wordt gevraagd voor een minderjarige die zich in een van de volgende situaties bevindt, wordt de vraag naar een budget niet geprioriteerd, maar ingedeeld in een automatische toekenningsgroep:

- 1° het dossier van de minderjarige is bij de intersectorale toegangspoort aangemeld door een gemandateerde voorziening als vermeld in artikel 2, §1, 17°, van het decreet van 12 juli 2013;
- 2° de jeugdrechter heeft voor de minderjarige een verzoek ingediend;

- 3° de minderjarige heeft een snel degeneratieve aandoening. Het agentschap legt de lijst van snel degeneratieve aandoeningen vast;
- 4° het gevraagde budget wordt ingezet voor vervolghulp na crisishulpverlening.

De vragen naar een budget voor minderjarige personen met een handicap die zijn ingedeeld in een automatische toekenningsgroep, komen eerder in aanmerking voor de toekenning van een budget dan de vragen die zijn ingedeeld in prioriteitengroep 1. Voor de gevallen, vermeld in het eerste lid kan jaarlijks in een contingent van middelen voorzien worden. Als een contingent van middelen wordt voorzien is de automatische toekenning van een budget alleen mogelijk als de gecontingenteerde middelen niet zijn uitgeput.

Hoofdstuk 5. Budgetcategorieën en budgetbepaling

Art. 12. Er wordt in een aantal gedifferentieerde budgetcategorieën voorzien. Een budgetcategorie omvat een aantal zorggebonden middelen.

Afhankelijk van de inzet van het budget voor minderjarige personen met een handicap als een voucher of als een cashbudget wordt boven op de zorggebonden middelen waarin de budgetcategorieën voorzien, een percentage organisatiegebonden middelen of beheersmiddelen en zorggebonden werkingsmiddelen toegevoegd.

In het tweede lid wordt verstaan onder:

- 1° cashbudget: een cashbudget als vermeld in artikel 2, 3°, van het decreet van 25 april 2014;
- 2° voucher: een voucher als vermeld in artikel 2, 11°, van decreet van 25 april 2014.

Art. 13. Voor alle modules die gedefinieerd zijn in het kader van een persoonsvolgend budget voor minderjarige personen met een handicap, wordt het aantal zorggebonden middelen vastgesteld dat nodig is om de ondersteuning, vermeld in de module, te kunnen bieden. Het aantal zorggebonden middelen wordt ook afgestemd op het aantal middelen waarin is voorzien voor een vergelijkbare module voor dezelfde doelgroep binnen de andere sectoren van de jeugdhulp.

Het aantal zorggebonden middelen, vermeld in het eerste lid, kan worden aangepast op basis van de door de MDT's geobjectiveerde behoefte aan de gevraagde zorg en ondersteuning van de minderjarige persoon met een handicap en op basis van de door het MDT vastgestelde behoeften van de context.

Voor elke geïndiceerde module voor een minderjarige persoon met een handicap bepaalt het team Indicatiestelling van de intersectorale toegangspoort conform de criteria en modaliteiten die worden vastgesteld door de Vlaamse Regering of het aantal zorggebonden middelen, vermeld in het eerste lid, of een aangepast aantal zorggebonden middelen als vermeld in het tweede lid, wordt geïndiceerd.

De budgetcategorie die correspondeert met de som van het aantal zorggebonden middelen dat het team Indicatiestelling heeft vastgesteld voor de geïndiceerde modules, kan worden geïndiceerd.

Art. 14. Er wordt voorzien in een flexibel systeem van aanpassing van de budgetten voor minderjarige personen met een handicap die zijn geïndiceerd of toegewezen.

Als de behoefte aan zorg en ondersteuning van de minderjarige substantieel wijzigt, kunnen de toegekende budgetten op verzoek van de actoren die betrokken zijn bij de ontwikkeling van de minderjarige, of op verzoek van de intersectorale toegangspoort herzien worden in samenspraak met de minderjarige en de actoren die betrokken zijn bij de ontwikkeling van de minderjarige.

Hoofdstuk 6. Besteding van het budget

Art. 15. De mogelijkheden van de besteding van een budget voor minderjarige personen met een handicap zijn minimaal dezelfde als de mogelijkheden, vermeld in artikel 7 van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juni 2016 over de besteding van het budget voor niet-rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning voor meerderjarige personen met een handicap en over organisatiegebonden kosten voor vergunde zorgaanbieders.

Het budget voor minderjarige personen met een handicap wordt ingezet conform het ondersteuningsplan persoonsvolgende financiering, vermeld in artikel 4. Bij een substantiële afwijking wordt die afwijkende besteding gemotiveerd.

Het budget kan voor de ondersteuningsfuncties dagondersteuning, vermeld in artikel in 4, 2°, b), 1), en het verblijf, vermeld in artikel 4, 2°, b), 2), worden ingezet bij een vergunde aanbieder van zorg en ondersteuning voor minderjarige personen met een handicap.

De Vlaamse Regering bepaalt de minimale kwaliteitseisen voor niet-vergunde zorgaanbieders voor de ondersteuningsfuncties dagondersteuning, vermeld in artikel in 4, 2°, b), 1), en het verblijf, vermeld in artikel 4, 2°, b), 2).

De Vlaamse Regering ziet er minimaal op toe dat de dienstverlening gericht is op de ontplooiing van de volledige persoonlijkheid en de capaciteiten van het kind en het maximaal mogelijk kunnen participeren aan de maatschappij en bevorderen het respect voor de grondrechten van de mens, de rechten van het kind en VN-Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap.

Hoofdstuk 7. Vergunning en vergoeding van de vergunde zorgaanbieder

Art. 16. Om vergund te worden en vergund te blijven, voldoen de aanbieders van zorg en ondersteuning voor minderjarige personen met een handicap niet alleen aan de algemene kwaliteitseisen, vermeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 2011 betreffende de algemene erkenningsvoorwaarden en kwaliteitszorg van voorzieningen voor opvang, behandeling en begeleiding van personen met een handicap, maar ook aan specifieke kwaliteitseisen die afgestemd zijn op de kwaliteitseisen die van toepassing zijn voor aanbieders van zorg en ondersteuning voor dezelfde doelgroep in de andere sectoren van de jeugdhulp.

Hoofdstuk 8. Gefaseerde invoer en transitie naar persoonsvolgende financiering voor minderjarige personen met een handicap

Art. 17. In dit artikel wordt verstaan onder:

- 1° MFC: de multifunctionele centra voor minderjarige personen met een handicap, vermeld in artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 26 februari 2016 houdende erkenning en subsidiëring van multifunctionele centra voor minderjarige personen met een handicap;
- 2° persoonlijke-assistentiebudget: een persoonlijke-assistentiebudget als vermeld in artikel 19/2 van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap.

Vanaf 1 juni 2020 kan de minderjarige persoon met een handicap die ondersteund wordt door een MFC of aan wie een persoonlijke-assistentiebudget is toegekend, vragen om de ondersteuning die wordt geboden door een MFC, of het toegekende persoonlijke-assistentiebudget om te zetten in een budget voor minderjarige personen met een handicap.

Vanaf 1 juni 2020 kan elke nieuwe vraag naar niet-rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning voor minderjarige personen met een handicap en elke vraag tot herziening van reeds geïndiceerde of toegewezen ondersteuning voor minderjarige personen met een handicap gesteld worden als een vraag naar een budget.

In de periode 1 juni 2020 tot 1 juni 2024 wordt de omschakeling van de MFC en van al hun cliënten naar budgetten voor minderjarige personen met een handicap gerealiseerd gerealiseerd.

In de periode 1 juni 2020 tot 1 juni 2024 worden alle persoonlijke-assistentiebudgetten die zijn toegekend aan minderjarige personen met een handicap omgezet in budgetten voor minderjarige personen met een handicap.

Uiterlijk op 31 december 2020 worden de middelen die vrijkomen als gevolg van de uitstroom uit MFC's, alleen aangewend om budgetten toe te kennen aan minderjarige personen met een handicap.

De Vlaamse Regering bepaalt uiterlijk op 1 april 2020 de nadere fasering van de transitie waarbij de toeleiding, de budgetbepaling, de besteding en de vergunning worden geregeld.

Hoofdstuk 9. Slotbepalingen

Art. 18. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2020.

Art. 19. De Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Jo VANDEURZEN